

Козак (1831)

Боровиковський Левко Іванович

Не стаями ворон літає в полях,
Не хліб сарана витинає,
Не дикий татарин, не зрадливий лях,
Не ворог москаль набігає;
То турок, то нехрист з-за моря летить
І коней в Дунаї купає:
Йде в город — в чумі мов весь город лежить,
Селом — і село западає.
Він хоче весь світ під коліно зломить,
Побить, потопить у Дунаї...
Нехай лиш виводить на поле шайки,
Поміряємсь силами в полі!
Уже ж не без Бога христ'янські полки
І вільний козак не без долі.

Широкою гриву на вітер пускай,
Неси мене, коню, за бистрий Дунай!

Неси мене, коню, — заграй під сідлом,
За мною ніхто не жаліє.
Ніхто не заплаче, ніхто з козаком
Туги по степу не розсіє.
Чужий мені край свій, чужий мені світ,
За мною сім'я не заниє —
Хіба тільки пес мій, оставшись в воріт,
Голодний, як рідний, завіє!

За море, за море — вітри спережай,
Неси мене, коню, за синій Дунай!

Не треба на полі вожатого нам;
Вожатий нам — звізди; за мною
Товариші — хмари; а буйним вітрам
Дорогу дамо за собою.
За синій Дунай — по степах розгуляй;
Нам поле трави не закриє...
Постіль мені буде — широкі поля;
А чорная хмара покриє...
Умиюсь дощами; утрусь — чапраком;
А вичеше — терен колючий,
А висушить — сонце; в спеку під дубком
Напоїть рівчак говорючий...
Не ніживсь я зроду у ньенькі колін,

В постелі впівдня не валявся,
Мене не лякали ні буря, ні грім,
З баталії в ліс не ховався.
В татарина коней в полях віднімав,
Як пух — розвівалися ляхи;
Я забраним сідлом коня убирав
В їх сідла, в їх китиці, бляхи...

Під турка, мій коню, — і время не гай —
Неси, де глибокий розлився Дунай!

Не гай мене, коню, бо турок не жде,
Бо турок все палить, плюндрує;
Там слід вигоряє, де з ордами йде, —
Він дума, що світ завоює.
Розсію, розвію я сам ворогів,
В Дунайській їх витоплю хвилі,
А сам відпочину посеред степів,
З конем на високій могилі...
А може поляжу й сам серед степів
З тобою, ти, вірний мій коню?
Широким я тілом згодую орлів,
А кровію моря доповню;
Курчавим я чубом поля застелю,
Дам збрую я краю чужому;
А білії кості в свій край відішлю —
Дунай їх занесе додому.

Прощай же, отчизно, ти, рідний мій край!
Неси мене, коню, за бистрий Дунай!

1831

Постійна адреса: http://ukrlit.org/borovykovskyi_levko_ivanovych/kozak